

22007A1219(08)

19.12.2007.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 334/125

SPORAZUM**između Europske zajednice i bivše jugoslavenske republike Makedonije o pojednostavljenju izdavanja viza**

EUROPSKA ZAJEDNICA, dalje u tekstu: „Zajednica”,

i

BIVŠA JUGOSLAVENSKA REPUBLIKA MAKEDONIJA, dalje u tekstu „stranke”,

UZIMAJUĆI U OBZIR Odluku Europskog vijeća da se bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji odobri status zemlje kandidatkinje iz prosinca 2005.,

UZIMAJUĆI U OBZIR Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) između Europske zajednice i bivše jugoslavenske republike Makedonije koji je potpisani u travnju 2001. a stupio je na snagu 1. travnja 2004. i kojim se trenutačno uređuju odnosi s bivšom jugoslavenskom republikom Makedonijom,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju namjeru da bivša jugoslavenska republika Makedonija i Europska unija blisko surađuju u okviru postojećih struktura SSP-a za liberalizaciju viznog režima između bivše jugoslavenske republike Makedonije i Europske unije, u skladu sa zaključcima Sastanka na vrhu EU-Zapadni Balkan održanom u Solunu 21. lipnja 2003.,

PREPOZNAJUĆI napredak koji je bivša jugoslavenska republika Makedonija ostvarila u području pravde, slobode i sigurnosti, a posebno u području migracija, politike viza, upravljanja granicama i sigurnosti dokumenata,

U ŽELJI da se kao prvi konkretni korak prema bezviznom režimu putovanja, kako bi se olakšali međusobni kontakti između ljudi, jer je to važan uvjet za stabilan razvoj gospodarskih, humanitarnih, kulturnih, znanstvenih i ostalih veza, pojednostavi izdavanje viza državljanima bivše jugoslavenske republike Makedonije,

IMAJUĆI U VIDU da su građani EU-a izuzeti od obaveze ishodišta viza kad putuju u bivšu jugoslavensku republiku Makedoniju na rok koji ne prelazi 90 dana ili kad prolaze državnim područjem bivše jugoslavenske republike Makedonije,

PRIZNAJUĆI da će se, ako bivša jugoslavenska republika Makedonija ponovno uvede obaveznu ishodišta viza za građane EU-a, iste olakšice koje su odobrene ovim Sporazumom državljanima bivše jugoslavenske republike Makedonije automatski primjenjivati na građane EU-a, na osnovi uzajamnosti,

PRIZNAJUĆI da pojednostavljenje ishodišta viza ne bi smjelo dovesti do ilegalnih migracija te pridajući posebnu pažnju sigurnosti i ponovnom prihvatu,

UZIMAJUĆI U OBZIR Protokol o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske te Protokol o uključivanju schengenske pravne stečevine u okvir Europske unije, koji su priloženi Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice te potvrđujući da se odredbe ovog Sporazuma ne primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu i Irsku,

UZIMAJUĆI U OBZIR Protokol o stajalištu Danske priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice te potvrđujući da se odredbe ovog Sporazuma ne primjenjuju na Kraljevinu Dansku,

SPORAZUMJELE SU SE:

Članak 1.**Svrha i područje primjene**

1. Svrha je ovog Sporazuma pojednostaviti izdavanje viza državljanima bivše jugoslavenske republike Makedonije za namjeravani boravak od najviše 90 dana u razdoblju od 180 dana.

2. Ako bivša jugoslavenska republika Makedonija ponovno uvede obaveznu ishodišta viza za građane EU-a ili za određene kategorije građana EU-a, iste olakšice koje su odobrene ovim

Sporazumom državljanima bivše jugoslavenske republike Makedonije automatski će se primjenjivati na dotične građane EU-a, na osnovi uzajamnosti.

Članak 2.**Opća odredba**

1. Pojednostavljenja viznih postupaka utvrđena ovim Sporazumom primjenjuju se na državljane bivše jugoslavenske republike Makedonije samo ako oni nisu izuzeti od zahtjeva koje u pogledu viza postavljaju zakoni i propisi Zajednice ili država članica, ovaj Sporazum ili drugi međunarodni sporazumi.

2. Nacionalno pravo bivše jugoslavenske republike Makedonije ili država članica ili pravo Zajednice primjenjuju se na pitanja koja nisu obuhvaćena odredbama ovog Sporazuma, poput odbijanja izdavanja vize, priznanja putnih isprava, dokaza o dostatnim sredstvima za uzdržavanje i odbijanja ulaska te mjera izgona.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma:

(a) „država članica” znači svaka država članica Europske unije, osim Kraljevine Danske, Republike Irske i Ujedinjene Kraljevine;

(b) „građanin Europske unije” znači državljanin države članice kako je definirana u točki (a);

(c) „državljanin bivše jugoslavenske republike Makedonije” znači svaka osoba koja ima državljanstvo bivše jugoslavenske republike Makedonije;

(d) „viza” znači odobrenje koje je izdala ili odluka koju je donijela država članica a koje je potrebno za:

— ulazak zbog namjeravanog boravka u toj državi članici ili u nekoliko država članica od ukupno najviše 90 dana,

— ulazak zbog provoza preko državnog područja te države članice ili nekoliko država članica;

(e) „osoba koja zakonito boravi” znači državljanin bivše jugoslavenske republike Makedonije koji ima dozvolu ili pravo boravka dužeg od 90 dana na državnom području države članice, na temelju propisa Zajednice ili nacionalnog zakonodavstva.

Članak 4.

Pisani dokazi o svrsi putovanja

1. Za sljedeće kategorije državljana bivše jugoslavenske republike Makedonije dostatni su sljedeći dokumenti za opravdanje svrhe putovanja u drugu stranku:

(a) za učenike, studente, studente poslijediplomskih studija i učitelje koji se nalaze u pravnji a koji putuju zbog studija ili strukovnog obrazovanja, kako u okviru programa razmjene, tako i drugih školskih aktivnosti:

— pisani zahtjev ili potvrda o upisu sveučilišta, visoke škole ili škole domaćina ili studentske iskaznice ili potvrde o tečajevima koje će osoba pohađati;

(b) za osobe koje sudjeluju u znanstvenim, kulturnim i umjetničkim aktivnostima, uključujući sveučilišne i druge programe razmjene:

— zahtjev organizacije domaćina za sudjelovanje u tim aktivnostima;

(c) za predstavnike organizacija civilnog društva kad putuju radi stručnog ospozobljavanja, seminar, konferencija, uključujući i one u okviru programa razmjene:

— pisani zahtjev koji izdaje organizacija domaćin, potvrda da osoba predstavlja organizaciju civilnog društva i potvrda iz nadležnog registra o osnivanju takve organizacije, koju izdaje neko državno tijelo u skladu s nacionalnim propisima;

(d) za novinare:

— potvrda ili drugi dokument koji je izdala strukovna organizacija koji dokazuje da je predmetna osoba kvalificirani novinar te dokument koji je izdao njegov/njezin poslodavac u kojem se navodi da je svrha putovanja obavljanje novinarskog posla;

(e) za sudionike međunarodnih sportskih događaja i osobe koje ih prate u svojstvu stručnjaka:

— pisani zahtjev organizacije domaćina: nadležnih tijela, nacionalnih sportskih federacija i nacionalnih olimpijskih odbora država članica;

(f) za poslovne ljude i predstavnike poslovnih organizacija:

— pisani zahtjev subjekta-domaćina, odnosno pravne osobe ili trgovackog društva ili ureda ili njihovih podružnica, državnih i lokalnih tijela država članica ili organizacijskih odbora trgovinskih ili industrijskih izložbi, konferencija i simpozija koji se održavaju na državnim područjima država članica;

(g) za stručnjake raznih zanimanja koji sudjeluju na međunarodnim izložbama, konferencijama, simpozijima, seminari ili na drugim sličnim događanjima koja se održavaju na državnom području država članica:

— pisani zahtjev organizacije domaćina u kojem se potvrđuje da će dotična osoba sudjelovati na tom događaju;

(h) za sudionike službenih programa razmjene koje organiziraju gradovi-prijatelji:

— pisani zahtjev voditelja uprave/gradonačelnika tih gradova;

- (i) za vozače koji obavljaju usluge međunarodnog prijevoza roba i putnika na državna područja država članica u vozilima koja su registrirana u bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji:
- pisani zahtjev udruženja prijevoznika bivše jugoslavenske republike Makedonije koji pružaju usluge međunarodnog cestovnog prijevoza u kojem se navode svrha, trajanje i učestalost putovanja;
- (j) za članove osoblja na vlaku, hladnjačama i lokomotivama na međunarodnim vlakovima koji putuju na državna područja država članica:
- pisani zahtjev nadležnog željezničkog trgovačkog društva bivše jugoslavenske republike Makedonije, u kojem se navode svrha, trajanje i učestalost tih putovanja;
- (k) za bliske rođake – supružnike, djecu (uključujući usvojenu djecu), roditelje (uključujući skrbnike), djedove i bake te unuke koji dolaze u posjet državljanima bivše jugoslavenske republike Makedonije koji zakonito borave na državnom području država članica:
- pisani zahtjev osobe-domaćina;
- (l) za predstavnike vjerskih zajednica:
- pisani zahtjev vjerske zajednice registrirane u bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji u kojem se navode svrha, trajanje i učestalost tih putovanja;
- (m) za osobe koje u posjet odlaze zbog zdravstvenih razloga i osobe u nužnoj pratnji:
- službeni dokument zdravstvene ustanove kojim se potvrđuje potreba za zdravstvenom skribi u toj ustanovi i potreba za pratnjom te dokaz da postoje dovoljna finansijska sredstva za plaćanje liječenja;
- (n) za osobe koje putuju radi sudjelovanja na sahranama:
- službeni dokument koji potvrđuje smrtni slučaj kao i obiteljsku ili drugu vezu između podnositelja zahtjeva i pokopane osobe;
- (o) za članove službenih delegacija koji na temelju službenog poziva naslovjenog bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji sudjeluju na sastancima, savjetovanjima, pregovorima ili u programima razmjene, kao i na događanjima koja na državnim područjima država članica održavaju međuvladine organizacije:
- dopis koji je izdalo tijelo bivše jugoslavenske republike Makedonije u kojem se potvrđuje da je podnositelj zahtjeva član njihove delegacije koja putuje u drugu stranku kako bi sudjelovala u ranije navedenim događanjima, uz priloženi primjerak službenog poziva;
- (p) za osobe koje putuju turistički:
- potvrda ili vaučer putničke agencije ili organizatora putovanja kojeg su za to ovlastile države članice u sklopu konzularne suradnje na lokalnoj razini, kojim se potvrđuje rezervacija organiziranog putovanja;
- (q) za posjet vojnim i civilnim grobljima:
- službeni dokument koji potvrđuje postojanje i održavanje groba, kao i obiteljsku ili drugu vezu između podnositelja zahtjeva i pokopane osobe;
2. Pisani zahtjev iz stavka 1. ovog članka mora sadržavati sljedeće stavke:
- (a) za pozvanu osobu: ime i prezime, datum rođenja, spol, državljanstvo, broj identifikacijske isprave, vrijeme i svrhu putovanja, broj ulazaka i, ako je primjenljivo, ime supružnika i djece koji su u pratinji pozvane osobe;
 - (b) za osobu koja upućuje poziv – ime, prezime i adresu; ili
 - (c) za pravnu osobu, trgovackog društvo ili organizaciju koja upućuje poziv – puni naziv i adresu, i
- ako je zahtjev izdala organizacija, ime i položaj osobe koja je zahtjev potpisala,
 - ako je osoba koja je uputila poziv pravna osoba ili trgovacko društvo ili ured ili njihova podružnica osnovana na državnom području države članice, registracijski broj kako ga propisuje nacionalno zakonodavstvo predmetne države članice.
3. Za kategorije osoba iz stavka 1. ovog članka, sve kategorije viza izdaju se prema pojednostavljenom postupku bez traženja bilo kakvog drugog opravdanja, poziva ili potvrde u pogledu svrhe putovanja.

Članak 5.

Izdavanje viza za višekratni ulazak

1. Diplomatska i konzularna predstavništva država članica izdaju vize za višekratni ulazak s rokom valjanosti do najviše pet godina sljedećim kategorijama osoba:
 - (a) članovima državne vlade, parlamenta, Ustavnog suda, Vrhovnog suda, Sudskog vijeća i Vijeća javnog tužiteljstva ako ovim Sporazumom nisu izuzeti od zahtjeva u pogledu viza, za izvršavanje njihovih dužnosti, s rokom valjanosti koji je ograničen njihovim mandatom ako je kraći od pet godina;
 - (b) stalnim članovima službenih delegacija koji na temelju službenog poziva naslovjenog bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji redovito sudjeluju na sastancima, savjetovanjima, pregovorima ili u programima razmjene, kao i na događanjima koje na državnim područjima država članica održavaju međuvladine organizacije;

(c) supružnicima i djeci (uključujući usvojenu djecu) koja su mlađa od 21 godine ili su uzdržavani i roditeljima (uključujući i skrbnike) koji posjećuju državljane bivše jugoslavenske republike Makedonije koji zakonito borave na državnom području država članica, s rokom valjanosti koji je ograničen trajanjem valjanosti njihove dozvole za zakonito boravljenje;

(d) poslovnim ljudima i predstvincima poslovnih organizacija koji redovito putuju u države članice;

(e) novinarima;

(f) predstvincima vjerskih zajednica registriranih u bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji koji redovito putuju u države članice.

2. Diplomatska i konzularna predstavnštva država članica izdaju vize za višekratni ulazak s rokom valjanosti do najviše jedne godine sljedećim kategorijama osoba, pod uvjetom da su tijekom prethodne godine dobili barem jednu vizu, iskoristili je u skladu sa zakonima o ulasku i boravku države koju posjećuju te da postoje razlozi za traženje izdavanja vize za višekratni ulazak:

(a) studentima, studentima poslijediplomske studije koji redovito odlaze radi studija ili strukovnog obrazovanja, pa tako i u okviru programa razmjene;

(b) osobama koje sudjeluju u znanstvenim, kulturnim i umjetničkim aktivnostima, uključujući sveučilišne i druge programe razmjene, koje redovito putuju u države članice;

(c) sudionicima međunarodnih sportskih događaja i osobama koje ih prate u svojstvu stručnjaka;

(d) stručnjacima raznih zanimanja koji sudjeluju na međunarodnim izložbama, konferencijama, simpozijima, seminarima ili na drugim sličnim događanjima, koji redovito putuju u države članice;

(e) predstvincima organizacija civilnog društva koji redovito putuju u države članice radi stručnog ospozobljavanja, seminara, konferencija, uključujući i one u okviru programa razmjene;

(f) sudionicima službenih programa razmjene koje organiziraju gradovi-prijatelji;

(g) gradonačelnicima i općinskim vijećnicima;

(h) vozačima koji obavljaju usluge međunarodnog prijevoza roba i putnika na državna područja država članica u vozilima koja su registrirana u bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji;

(i) članovima posada na vlaku, hladnjačama i lokomotivama na međunarodnim vlakovima koji putuju na državna područja država članica;

(j) osobama koje trebaju putovati redovito zbog medicinskih razloga i osobama u njihovoј pratnji;

(k) članovima službenih delegacija koji na temelju službenog poziva naslovjenog bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji redovito sudjeluju na sastancima, savjetovanjima, pregovorima ili u programima razmjene, kao i na događajima koje na državnim područjima država članica održavaju međuvladine organizacije.

3. Diplomatska i konzularna predstavnštva država članica izdaju vize za višekratni ulazak s rokom valjanosti od najmanje dvije, a najviše pet godina kategorijama osobama iz stavka 2. ovog članka i ostalim osobama, pod uvjetom da su tijekom prethodne dvije godine iskoristili vize za višekratni ulazak izdane na godinu dana u skladu sa zakonima o ulasku i boravku države koju posjećuju te da su razlozi za traženje izdavanja vize za višekratni ulazak još uvijek valjni.

4. Ukupno vremensko razdoblje boravka osoba iz stavaka od 1. do 3. ovog članka na državnom području država članica ne smije biti dulje od 90 dana u razdoblju od 180 dana.

Članak 6.

Naknade za obradu zahtjeva za izdavanje vize

1. Naknada za obradu zahtjeva za izdavanje vize koje podnose državljanji bivše jugoslavenske republike Makedonije iznosi 35 EUR.

Gore navedeni iznos može se preispitati u skladu s postupkom predviđenim člankom 14. stavkom 4.

Ako bivša jugoslavenska republika Makedonija ponovno uvede obvezu ishođenja viza za građane EU-a, naknada koju će bivša jugoslavenska republika Makedonija naplaćivati ne smije biti veća od 35 EUR ili od usuglašenog iznosa ako se naknada preispituje u skladu s postupkom predviđenim u članku 14. stavku 4.

2. Naknade za obradu zahtjeva za izdavanje vize ne naplaćuju se sljedećim kategorijama osoba:

(a) bliskim rođacima – supružniku, djeci (uključujući usvojenu djecu), roditeljima (uključujući skrbnike), djedovima i bakama te unucima državljana bivše jugoslavenske republike Makedonije koji zakonito borave na državnom području država članica;

(b) članovima službenih delegacija koji na temelju službenog poziva naslovjenog bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji sudjeluju na sastancima, savjetovanjima, pregovorima ili u programima razmjene, kao i na događajima koje na državnim područjima država članica održavaju međuvladine organizacije;

(c) članovima državne vlade, parlamenta, Ustavnog suda, Vrhovnog suda, Sudskog vijeća i Vijeća javnog tužiteljstva ako ovim Sporazumom nisu izuzeti od zahtjeva u pogledu viza;

- (d) gradonačelnicima i općinskim vijećnicima;
- (e) invalidima i osobama koje ih prate, ako je to potrebno;
- (f) osobama koje su dostavile dokumente koji dokazuju nužnost njihova putovanja iz humanitarnih razloga, uključujući primanje hitne medicinske skrbi te osobama koje su u pratnji tih osoba ili osobama koje prisustvuju pogrebu bliskog rođaka ili osobama koje posjećuju teško bolesnog bliskog rođaka;
- (g) sudionicima međunarodnih sportskih događaja i osobama koje ih prate u svojstvu stručnjaka;
- (h) osobama koje sudjeluju u znanstvenim, istraživačkim, kulturnim i umjetničkim aktivnostima, uključujući sveučilišne i druge programe razmjene;
- (i) sudionicima službenih programa razmjene koje organiziraju gradovi-prijatelji;
- (j) novinarima;
- (k) umirovljenicima;
- (l) vozačima koji obavljaju usluge međunarodnog prijevoza roba i putnika na državna područja država članica u vozilima koja su registrirana u bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji;
- (m) članovima osoblja na vlaku, hladnjačama i lokomotivama na međunarodnim vlakovima koji putuju na državna područja država članica;
- (n) predstvincima organizacija civilnog društva koji putuju kako bi sudjelovali na sastancima, seminarima, u programima razmjene ili na tečajevima;
- (o) predstvincima vjerskih zajednica registriranih u bivšoj jugoslavenskoj republici Makedoniji;
- (p) stručnjacima raznih zanimanja koji sudjeluju na međunarodnim izložbama, konferencijama, simpozijima, seminarima ili na drugim sličnim događanjima koja se održavaju na državnom području država članica;
- (q) učenicima, studentima, studentima poslijediplomskih studija i učiteljima koji se nalaze u pratnji koji putuju zbog studija ili strukovnog obrazovanja, kako u okviru programa razmjene, tako i drugih obrazovnih ili školskih aktivnosti;
- (r) djeci mlađoj od šest godina.

3. Odstupajući od gore navedenog stavka 1., Bugarska i Rumunjska, koje obvezuje schengenska pravna stečevina, ali

koje još uvijek ne izdaju schengenske vize, mogu odustati od naplate naknade za obradu zahtjeva za kratkotrajni boravak u svojoj državi državljanima bivše jugoslavenske republike Makedonije do dana koji će Vijeće odrediti odlukom o njihovoj potpunoj provedbi schengenske pravne stečevine o politici viza.

Članak 7.

Trajanje postupaka za obradu zahtjeva za izdavanje viza

1. Diplomatska i konzularna predstavnistva država članica odluku o zahtjevu za izdavanje vize donose u roku od 10 kalendarskih dana od datuma primitka zahtjeva i dokumenata koji su potrebni za izdavanje vize.
2. Vremensko razdoblje za donošenje odluke o zahtjeva za izdavanje vize može u pojedinačnim slučajevima biti produljeno do 30 kalendarskih dana, posebno ako je zahtjev potrebno dodatno proučiti.
3. Vremensko razdoblje za donošenje odluke o zahtjeva za izdavanje vize može u hitnim slučajevima biti skraćeno na dva radna dana ili manje.

Članak 8.

Odlazak u slučaju izgubljenih ili ukradenih dokumenata

Građani Europske unije i državljanji bivše jugoslavenske republike Makedonije koji su izgubili svoje osobne dokumente ili kojima su ti dokumenti ukradeni tijekom boravka na državnom području bivše jugoslavenske republike Makedonije ili država članica smiju napustiti to državno područje na temelju valjanih osobnih dokumenata za prijelaz granice koje su izdala diplomatska i konzularna predstavnistva država članica ili bivše jugoslavenske republike Makedonije, bez ikakve vize ili druge dozvole.

Članak 9.

Produljenje vize u iznimnim okolnostima

Državljanima bivše jugoslavenske republike Makedonije koji zbog više sile nisu u mogućnosti napustiti državno područje države članice do datuma navedenog u njihovim vizama, produžuje se rok valjanosti njihovih viza bez ikakve naknade, u skladu s propisima koje primjenjuje država primateljica, za vrijeme koje je potrebno za njihov povratak u državu prebivališta.

Članak 10.

Diplomatske putovnice

1. Državljanji bivše jugoslavenske republike Makedonije koji posjeduju valjane diplomatske putovnice smiju bez viza ulaziti u državna područja država članica, napuštati ih i prolaziti kroz njih.
2. Osobe iz stavka 1. ovog članka smiju boraviti na državnim područjima država članica u razdoblju koje ne smije biti dulje od 90 dana u razdoblju od 180 dana.

Članak 11.

Teritorijalna valjanost viza

Podložno nacionalnim pravilima i propisima o nacionalnoj sigurnosti država članica te podložno pravilima EU-a o vizama s ograničenom teritorijalnom valjanosti, državljeni bivše jugoslavenske republike Makedonije imaju pravo putovati unutar državnog područja država članica na jednakoj osnovi kao i građani Europske unije.

Članak 12.

Zajednički odbor za upravljanje Sporazumom

1. Stranke osnivaju zajednički odbor stručnjaka (dalje u tekstu „Odbor”), koji čine predstavnici Europske zajednice i bivše jugoslavenske republike Makedonije. Zajednicu zastupa Komisija Europskih zajednica, uz pomoć stručnjaka iz država članica.

2. Odbor posebno obavlja sljedeće zadaće:

(a) praćenje provedbe ovog Sporazuma, (redovita razmjena informacija, uključujući podatke o broju izdanih viza, podnesenih i odbijenih zahtjeva);

(b) predlaganje izmjena ili dodataka ovom Sporazumu;

(c) rješavanje sporova proizašlih iz tumačenja ili primjene odredaba ovog Sporazuma.

3. Odbor se sastaje kad god je to potrebno, na zahtjev jedne od stranaka, a najmanje jednom godišnje.

4. Odbor donosi svoj poslovnik.

5. Odbor obavješćuje nadležna tijela osnovana na temelju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju dostavljajući im periodično podatke o provedbi ovog Sporazuma.

Članak 13.

Odnos ovog Sporazuma prema bilateralnim sporazumima između država članica i bivše jugoslavenske republike Makedonije.

1. Od dana stupanja na snagu, ovaj Sporazum ima prednost pred odredbama svih bilateralnih ili multilateralnih sporazuma ili dogovora sklopljenih između pojedinačnih država članica i

bivše jugoslavenske republike Makedonije, u mjeri u kojoj odredbe potonjih sporazuma ili dogovora obuhvaćaju pitanja koja su obuhvaćena ovim Sporazumom.

2. Odredbe bilateralnih sporazuma ili dogovora između država članica i bivše jugoslavenske republike Makedonije koji su potpisani prije 1. siječnja 2007. i kojima se predviđa izuzeće nositelja službenih putovnica od obaveze ishodenja vize, nastavljaju se primjenjivati u razdoblju od pet godina od stupanja na snagu ovog Sporazuma ne dovodeći u pitanje pravo predmetnih država članica ili bivše jugoslavenske republike Makedonije da otkažu ili suspendiraju te bilateralne sporazume tijekom tog petogodišnjeg razdoblja.

Članak 14.

Završne odredbe

1. Stranke ratificiraju ili odobravaju ovaj Sporazum u skladu sa svojim pojedinačnim postupcima, a Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon datuma na koji stranke jedna drugu obavijeste o završetku spomenutih postupaka.

2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, ovaj Sporazum stupa na snagu tek na dan stupanja na snagu sporazuma između Europske zajednice i bivše jugoslavenske republike Makedonije o ponovnom prihvatu osoba ako taj datum slijedi nakon datuma iz stavka 1. ovog članka.

3. Ovaj Sporazum sklapa se na neograničeno vremensko razdoblje, osim ako bude prekinut u skladu sa stavkom 6. ovog članka.

4. Ovaj se Sporazum može izmijeniti pisanim sporazumom stranaka. Izmjena stupaju na snagu nakon što stranke jedna drugu obavijeste o dovršetku svojih unutarnjih postupaka koji su u tu svrhu potrebni.

5. Svaka stranka može u cijelosti ili djelomično suspendirati ovaj Sporazum zbog javnog poretku, zaštite nacionalne sigurnosti i zaštite javnog zdravlja. Druga stranka mora o odluci o suspenziji biti obaviještena najkasnije 48 sati prije stupanja na snagu te odluke. Stranka koja je suspendirala primjenu ovog Sporazuma odmah obavješćuje drugu stranku kad razlozi za suspenziju više ne vrijede.

6. Svaka stranka može otkazati ovaj Sporazum tako da drugoj stranci uputi pisani obavijest. Ovaj Sporazum prestaje biti na snazi 90 dana nakon datuma takve obavijesti.

PRILOG

PROTOKOL UZ SPORAZUM O DRŽAVAMA ČLANICAMA KOJE NE PRIMJENJUJU U POTPUNOSTI SCHENGENSKE PRAVNU STEČEVINU

Dok države članice koje schengenska pravna stečevina obvezuje, ali koje još uvijek ne izdaju schengenske vize, čekaju da Vijeće o tome donese relevantnu odluku, izdaju nacionalne vize čija je valjanost ograničena na njihovo vlastito državno područje.

Te države članice mogu jednostrano priznati schengenske vize i boravišne dozvole za potrebe prolaza preko svojeg državnog područja u skladu s Odlukom Europskog parlamenta i Vijeća br. 895/2006/EZ od 14. lipnja 2006.

Kako se Odluka Europskog parlamenta i Vijeća br. 895/2006/EZ od 14. lipnja 2006. ne primjenjuje na Rumunjsku i Bugarsku, Europska komisija predložit će slične odredbe kako bi se tim zemljama omogućilo jednostrano priznavanje schengenskih viza i boravišnih dozvola i drugih sličnih isprava koje izdaju države članice koje još uvijek nisu u potpunosti integrirane u schengensko područje za potrebe prolaza preko njihovih državnih područja.

ZAJEDNIČKA IZJAVA O IZGLEDIMA ZA UZAJAMNO UVODENJE BEZVIZNOG REŽIMA PUTOVANJA

U skladu sa zaključcima Sastanka na vrhu EU-Zapadni Balkan održanom u Solunu 21. lipnja 2003., pojednostavljenje izdavanja viza predviđeno ovim Sporazumom predstavlja prijelaznu fazu prema bezviznom režimu putovanja za državljane bivše jugoslavenske republike Makedonije.

Bezvizni režim putovanja će se za državljane bivše jugoslavenske republike Makedonije uvesti na temelju pozitivne ocjene o postignućima u provedbi odgovarajućih reformi i u skladu s postupcima i mjerilima predviđenim Uredbom Vijeća 539/2001 od 15. ožujka 2001.

ZAJEDNIČKA IZJAVA O DANSKOJ

Stranke primaju na znanje da se ovaj Sporazum ne primjenjuje na postupke za izdavanje viza u diplomatiskim i konzularnim predstavništvima Kraljevine Danske.

U takvim je okolnostima poželjno da nacionalna tijela Danske i bivše jugoslavenske republike Makedonije bez odlaganja sklope bilateralni sporazum o pojednostavljenju postupka izdavanja viza za kratkotrajni boravak prema sličnim uvjetima prema kojima je sklopljen Sporazum između Europske zajednice i bivše jugoslavenske republike Makedonije.

ZAJEDNIČKA IZJAVA O UJEDINJENOJ KRALJEVINI I IRSKOJ

Stranke primaju na znanje da se ovaj Sporazum ne primjenjuje na državnom području Ujedinjene Kraljevine i državnom području Irske.

U takvim je okolnostima poželjno da nacionalna tijela Ujedinjene Kraljevine, Irske i bivše jugoslavenske republike Makedonije sklope bilateralne sporazume o pojedostavljenju postupka izdavanja viza.

ZAJEDNIČKA IZJAVA O ISLANDU I NORVEŠKOJ

Stranke primaju na znanje bliske odnose između Europske zajednice i Norveške i Islanda, posebno na temelju Sporazuma od 18. svibnja 1999. o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine.

U takvim je okolnostima poželjno da nacionalna tijela Norveške, Islanda i bivše jugoslavenske republike Makedonije bez odlaganja sklope bilateralne sporazume o pojedostavljenju postupka izdavanja viza za kratkotrajni boravak prema sličnim uvjetima prema kojima je sklopljen Sporazum između Europske zajednice i bivše jugoslavenske republike Makedonije.

ZAJEDNIČKA IZJAVA O ŠVICARSKOJ KONFEDERACIJI I LIHTENŠTAJNU

(prema potrebi)

Ako Sporazum između EU-a, EZ-a i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvijanju schengenske pravne stečevine i protokoli uz taj Sporazum koji se odnose na Lihtenštajn stupe na snagu do okončanja pregovora s bivšom jugoslavenskom republikom Makedonijom, slična izjava bit će sastavljena i vezano za Švicarsku i Lihtenštajn.

ZAJEDNIČKA IZJAVA O NAKNADAMA ZA OBRADU ZAHTJEVA ZA VIZU

Europska zajednica prima na znanje da je bivša jugoslavenska republika Makedonija izrazila zabrinutost zbog činjenice da se državljanima potonje izdaju šengenske vize s teritorijalnim ograničenjem na jednu ili nekoliko država članica. Europska zajednica prima na znanje i to da je bivša jugoslavenska republika Makedonija uputila zahtjev da se njezinim državljanima kojima su izdane vize s teritorijalnom valjanosti ograničenom na jednu ili nekoliko država članica, a koji unutar roka valjanosti te vize trebaju putovati u državu članicu na koju se ne odnosi teritorijalna valjanost te vize, ne bi trebale naplaćivati naknade za obradu drugog zahtjeva.

Stranke smatraju kako bi Odbor iz članka 12. o tom pitanju, kao prioritetnom, trebao raspravljati kad Europski parlament i Vijeće usvoje Kodeks Zajednice o vizama, u čijem se nacrtu obrađuje to pitanje.

IZJAVA EUROPSKE ZAJEDNICE O PREISPITIVANJU OBAVEZE ISHOĐENJA VIZE ZA NOSITELJE SLUŽBENIH PUTOVNICA

Budući da se primjena izuzeća od obaveze ishodenja viza za nositelje službenih putovnica koje je predviđeno bilateralnim sporazumima ili dogovorima između država članica i bivše jugoslavenske republike Makedonije koji su potpisani prije 1. siječnja 2007. nastavlja samo kroz razdoblje od pet godina nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, ne dovodeći u pitanje pravo predmetnih država članica ili bivše jugoslavenske republike Makedonije da otkažu ili privremeno obustave te bilateralne sporazume tijekom tog petogodišnjeg razdoblja, Europska zajednica će pitanje nositelja službenih putovnica preispitati najkasnije dvije godine nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, kako bi se Sporazum eventualno izmijenio u tu svrhu i u skladu s postupkom predviđenim člankom 14. stavkom 4.

IZJAVA EUROPSKE ZAJEDNICE O PRISTUPU PODNOSITELJA ZAHTJEVA ZA VIZU I USKLAĐIVANJU INFORMACIJA O POSTUPKU ZA IZDAVANJE VIZA ZA KRATKOTRAJNI BORAVAK TE DOKUMENTI KOJI SE PRILAŽU UZ ZAHTJEVE ZA IZDAVANJE VIZA ZA KRATKOTRAJNI BORAVAK

Priznajući kako je za podnositelje zahtjeva za vizu važna transparentnost, Europska zajednica podsjeća kako je Europska komisija 19. srpnja 2006. usvojila zakonodavni prijedlog o preinaci Općih konzularnih uputa o vizama za diplomatska i konzularna predstavništva kojim se uređuju uvjeti pristupa za podnositelje zahtjeva za vize diplomatskim i konzularnim predstavništvima država članica.

U vezi s informacijama koje treba ponuditi podnositeljima zahtjeva, Europska zajednica smatra kako treba poduzeti odgovarajuće mјere:

- općenito je potrebno za podnositelje zahtjeva sastaviti popis osnovnih informacija o postupcima i uvjetima podnošenja zahtjeva za vize i o njihovoj valjanosti,
- Europska zajednica izradit će popis minimalnih zahtjeva kako bi osigurala da podnositelji zahtjeva iz bivše jugoslavenske republike Makedonije imaju usklađene i ujednačene osnovne informacije te da se od njih, u načelu, traži da podnesu iste prateće dokumente.

Gore navedene informacije, uključujući i popis ovlaštenih putničkih agencija i organizatora putovanja u okviru konzularne suradnje na lokalnoj razini, treba distribuirati naširoko (na oglasnim pločama konzulata, na letcima, na mrežnim stranicama itd.).

Diplomatska i konzularna predstavništva država članica svoj rad organiziraju tako da se termin za podnošenje zahtjeva za vizu i predaju odgovarajuće prateće dokumentacije može osigurati u razumnom vremenskom roku.

Diplomatska i konzularna predstavništva država članica pružaju informacije o postojećim mogućnostima, u skladu sa schengenskom pravnom stećevinom, za lakše izdavanje viza za kratkotrajni boravak, uključujući i informacije o pojednostavljenim zahtjevima u pogledu traženih dokumenata, za svaki pojedinačni slučaj posebno, a za posebno podnositelje zahtjeva u dobroj vjeri.

POLITIČKA IZJAVA BUGARSKE O MALOGRANIČNOM PROMETU

Republika Bugarska izjavljuje kako je spremna započeti pregovore o bilateralnom sporazumu s bivšom jugoslavenskom republikom Makedonijom za potrebe provedbe režima malograničnog prometa koji je uspostavljen Uredbom EZ-a br. 1931/2006 o pravilima o malograničnom prometu na vanjskim granicama država članica i izmjeni odredaba Schengenske konvencije od 20. prosinca 2006.

IZJAVA EUROPSKE ZAJEDNICE O OLAKŠICAMA ZA ČLANOVE OBITELJI

Europska zajednica prima na znanje prijedlog bivše jugoslavenske republike Makedonije da se proširi definicija pojma članovi obitelji koji bi trebali imati pogodnosti od pojednostavljenja izдавanja viza, kao i važnost koju bivša jugoslavenska republika Makedonija daje pojednostavljenju kretanja te kategorije osoba.

Kako bi se olakšala mobilnost i proširio broj osoba koje imaju obiteljske veze (posebno sestre i braća i njihova djeca) s državljanima bivše jugoslavenske republike Makedonije koji zakonito borave na državnim područjima država članica, Europska zajednica poziva konzularne uredе država članica da u cijelosti iskoriste postojeće mogućnosti iz pravne stečevine kako bi se pojednostavnilo izdavanje viza toj kategoriji osoba, posebno uključujući jednostavnije zahtjeve u pogledu dokumenata koje podnositelji trebaju priložiti, izuzeća od naknada za obradu zahtjeva i, ako je primjenljivo, izdavanje viza za višekratne ulaske.
